

Kegyelem és ítélet

Lekció: Zsid 12,1-11/Textus: 4Móz14

2014. augusztus 10.

Mózes 4. könyvéből olvasom ma is az ígét, a 14. fejezetből, de mivel fontos, hogy az egész történetet magunk előtt lássuk, amibe a mai szakasz illeszkedik, tekintsük át először ismét az alaptörténetet! A pusztai vándorlás idején vagyunk Izrael életében, ami két végpont közötti élet. Egyiptomban, rabszolgaságban, pusztulásban, halálban volt Izrael, ahonnan Isten Mózes által kiszabadította őket. Szabadulás, a tíz csapás, a Vörös-tengeren való átkelés - mindez hatalmas megtapasztalása volt annak, hogy Isten munkálkodik. Most pedig vezeti őket, át a sivatagon, amin – földrajzi értelemben is – keresztül kell menniük ahhoz, hogy megérkezzenek Kánaánba, arra a földre, amit Isten otthonul ígért nekik. A pusztai vándorlásnak nagyon fontos eseménye a szövetségkötés. Amikor Isten kihozza őket Egyiptomból, azt mondja nekik: én a ti Istenetek leszek, veletek maradok, tiétek leszek, ti az én népem lesztek, és beviszlek titeket abba az otthonba, abba az új életbe, amit még az ősatyáknak ígértem. Ennek a szövetségkötésnek a dokumentuma a Tízparancsolat. A pusztai vándorlásnak egy epizódját vettük múlt héten, és ez folytatódik ma: amikor Mózes Isten parancsára kiküld tizenkét kém, tizenkét törzs tizenkét vezető emberét, hogy menjenek előre Kánaán földjére és nézzék meg, hogy milyen az a föld. Arról beszéltünk múlt vasárnap, hogy a kémek visszajönnek, de tíz közülük alapvetően félelmet gerjeszt. Először még azt mondják, jó a föld, de hozzáteszik: nem tudjuk elfoglalni, túl erősek a lakosok, nem tudunk oda felmenni. Majd pedig elkezdik rossz híret terjeszteni a földnek: nem is jó, rossz az egész, nem mehetünk oda. Két kém van, Józsué és Káleb, akikben a bátorság lelke van, akik azt mondják: felmehetünk, el tudjuk foglalni, mert Isten nekünk szánta azt a földet. A mai szakaszban azt láthatjuk, mi a hatása a népre a kémek beszámolójának, és mit mond Isten mindezek után.

Isten súlyos ítéletet hirdet: negyven év pusztai vándorlás a következménye a hitetlenségnek. Ez a negyven év pusztai vándorlás annyira meghatározó döntése Istennek, hogy a fogalom túllépett Izrael életének az összefüggéseiben, fogalommá lett, nagyon sokszor használják ezt a kifejezést a mai napig az emberek. Érezzük a súlyát. A nyomorúságnak, a börtönnek, a nélkülözésnek a szimbóluma lett.

Milyen az az Isten, aki ilyen döntést tud hozni? A szerdai bibliaórán felolvastuk a történetet, és az volt a feladat, hogy egyetlen szóval próbáljuk kifejezni, milyen az az Isten, akivel itt találkozunk? A következő szavak hangoztak el: bosszúálló, kemény, következetes – ez utóbbi volt talán a legkedvesebb. Ha ez így van, hogyan viszonyuljunk akkor ehhez a történethez? Sőt: hogyan viszonyuljunk ehhez az Istenhez? Ha ilyen volt Isten akkor, milyen ő ma? Kicsoda ő? Gyakran úgy próbálják ezt a nehézséget megoldani az emberek, hogy azt mondják: az Ószövetség Istene bosszúálló, kemény. A mi Istenünk, az Újszövetségé egészen más: irgalmas, megbocsátó, szerető – ez a kép közelebb áll hozzánk. Csakhogy erre a különbségtételre, a Biblia kettészakítására semmi felhatalmazásunk nincs. Ugyanarról az egy Istenről van szó. Jézus ezt az Istent nevezte az ő Atyjának. Jézus teljes mértékben megerősítette mindazt, amit Isten önmagáról az Ószövetségben kijelentett. Látni fogjuk: ha evvel az Istennel nem tudunk megbékélni, akkor Jézussal sem tudunk megbékélni.

Miről szól ez a történet? Ítéletről? Valószínűleg azt mondanátok rá legtöbben: igen. Kegyelemről? Ezt kevesen válaszolnák. Pedig alapvetően ez a történet a kegyelemről (és az ítéletről) szól. Vizsgáljuk meg három pontban ezt a történetet!

- Nézzük először azt, hogy mi Isten ítélete! Mit és miért dönt Isten?

- Másodszor: hol van Isten bocsánata, kegyelme ebben a történetben? (Mert benne van!)
- Harmadszor pedig szeretnék megnevezni néhány, a történetből fakadó, mindannyiunk számára életbevágó gyakorlati kérdést a megbocsátás, kegyelem, ítélet, bűnhődés témájában.

1. Mi Isten ítélete?

Ahhoz, hogy megértsük, mit és miért ítél meg Isten, meg kell értenünk Izrael bűnének súlyos, végletes voltát. Azzal ugyanis, hogy azt mondták: azért akar minket az Úr bevinni Kánaánba, hogy ott meghaljunk mi magunk, a feleségeink és a gyermekeink; azzal, hogy vezetőt akarnak választani maguknak, aki visszaviszi őket Egyiptomba - teljes mértékben lenullázták Isten ígéreteit. Gondoljuk át részleteiben, mi is történt ezzel a néppel! Miért szabadítja ki őket Isten Egyiptomból? Miért tesz csodákat velük? Miért nyitja meg előttük a Vörös-tengert? Mi munkál akkor, amikor a Sinai hegynél szövetséget köt velük? Miért vezeti őket keresztül a sivatagon? S most, amikor itt állnak az ígélet földje határán, miért akarja bevinni őket oda? A válasz egyszerű: azért mert megígérte az ősatyjuknak, Ábrahámnak, akit elhívott és megáldott. Isten azt mondta egykor Ábrahámnak: nagy néppé teszlek, neked és utódaidnak adok egy országot, megáldalak, és benned megáldom a föld minden nemzetségét. Isten hűséges ehhez a több évszázados szövetséghez, melyben elkötelezte magát ez iránt a nép iránt. Történelmük minden mozzanatában Istennek ehhez a szövetséghez való hűsége, szeretete munkál, minden lépést ez visz előre. Ezen a ponton is, amikor itt vannak az ígélet földjének a határán, ezt a szövetségben adott ígéretet akarja Isten beteljesíteni: otthont, életet, áldást adni a népnek.

S akkor egyszer csak a nép azt mondja: nem, ott a halál vár ránk. Menjünk vissza, csináljunk mindent vissza, amit Isten eddig velünk tett! Ezzel a lépéssel a szövetség, a kapcsolat értelmét veszítette. Az egyik fél felmondta a szövetséget, semmissé tette az ígéreteket. Hiszen mindazt, amit Isten a szövetséghez hűen, ígéreteihez ragaszkodva megadott nekik, ezek most mind eldobják maguktól. Ez olyan, mintha egy házasságban, ahol férj és feleség szeretetteljes szövetségre léptek, megfogadták egymásnak, hogy együtt fogják leélni az életet – egyszer csak egyikük azt mondaná: nekem nem kell a te otthonod, a munkád, a gyerekeid, nem kell a te általad elképzelt jövő, nekem nem kellesz te magad, úgy, ahogy vagy. Mekkora arcul ütés ez! Akkor annak a házasságnak vége van – és ezt mindannyian értjük, akik emberi kapcsolatokban élünk. Ha valaki ezerszer rád vágja az ajtót, egy ponton túl nem tudod már életben tartani azt a kapcsolatot. Pontosan ezt teszi Izrael. Ilyen arcul ütéssel mondja fel az Istennel kötött szövetségét.

Ezért így szól Isten: „Meddig utál ez a nép engem? Meddig nem hisz bennem a sok jel ellenére sem, amelyeket közöttük tettem?” A szövetségtörést elszenvető fél mondja: meddig csinálod még ezt velem? Már többször megtörtént a pusztában, újra és újra, és én mindig új kezdetet, új lehetőséget adtam. De meddig folytatjátok még? Isten nagyon súlyos kifejezést használ itt: meddig *utál* – más fordítások szerint: meddig *gyaláz*, meddig *vet meg* – engem ez a nép, az én szövetséges társam? Közöttük vagyok hűségesen, mindenben az életüket munkálom, és ők azt mondják rólam: halált akarok? Értitek a hűtlenséget elszenvető fél fájaldalmát? Azt mondja Isten: ez a nép valamikor szív szerint benne volt ebben a kapcsolatban, szeretett, bízott bennem, engedelmisséget fogadott nekem, - most egyszerre csak kilépett, elege lett, megutált és megvetett, lenéz és semmibe vesz.

A bűn tehát, ami kiváltja Isten ítéletét: a szövetségtörés. Nagyon szeretném hangsúlyozni: az nem szövetségtörés, ha valakinek, aki Isten népéhez tartozik, hitbeli kérdései, problémái, kétélyei vannak. Az sem szövetségtörés, ha valaki még nem tartozik Isten népéhez, még nem

követője Jézusnak, csak keresi, vagy még abban is bizonytalan, hogy őt keresi-e, nem tudja, hogyan áll Istennel. Az sem szövetségtörés, ha valaki keresztény létére elsodródik, eltávolodik Istentől, és érzelmileg, vagy akár erkölcsileg is nagyon mélyre kerül. Nem szövetségtörés az, ha valamilyen bűn megjelenik Isten népének az életében, és meg kell belőle térnie. A szövetségtörés az, amikor valaki Isten szövetségét tudatosan, egyértelműen, kitartóan, visszatérően megveti. A szövetségtörés az, ha valaki elindult Jézus útján, elkötelezte magát mellette, hitvallást tett, belépett az Isten népébe és a gyülekezet közösségébe, élte ezt az életet – de különböző okok miatt oda jut, hogy egyszer azt mondja: elég, vége, otthagynom Istent. Nem érdekel többé Isten, nem fogok neki engedelmeskedni, nem fogom őt követni, nem akarok vele élni. Nem akarok többé vele semmit!

Érezzétek meg ebben Isten fájdalmát!

A Római levélben hasonlóan olvassuk: „*Avagy megveted jóságának, elnézésének és türelmének gazdagságát, és nem veszed tudomásul, hogy téged az Isten jósága megtérésre ösztönöz? Te azonban kemény szívvel és megtérés nélkül gyűjtesz magadnak haragot a harag napjára, amikor Isten nyilvánvalóvá teszi, hogy igazságosan ítél.*” (Róm.2.4-5.)

Kemény szívvel, megtérés nélkül...

Ezért mondja ki Isten az ítéletet: „Megverem őket dögvésszel, elűzöm őket.” Majd Mózeshez fordul: „de téged náluk nagyobb és erősebb nemzetté teszek” Ez tehát Isten döntése: azonnali halál a szövetséget felrúgó, Istent megvető népre – de Mózesen keresztül hűségesen életben tartva az ígéretet. Mert Istennek a munkája tovább kell, hogy menjen a népek között. Isten nem adja fel az egész világ üdvösségét – hiszen a legvégén erre futnak ki az ígéretek, ezt célozza a szövetség: hogy áldást nyerjen minden nép, hogy az egész világ megismerje őt.

Milyen ez az Istent? Bosszúálló? Kemény?

2. Mi Isten kegyelme, bocsánata?

A történet mégsem így végződik. Isten meghirdeti az ítéletet a nép felett – de egyszer csak megjelenik valaki, aki odaáll Isten és a nép közé. Ráadásul úgy, hogy azt a népet képviseli, amelyet Isten elítélt jogos haragjában. A nép oldalára áll, és elkezd imádkozni, közbenjárni Isten bocsánatáért. Az a Mózes teszi ezt, akit a felbőszült nép három társával együtt néhány perccel korábban meg akart kövezni, ki akart irtani maguk közül. Csak Isten dicsőségének megjelenése tartja őket vissza ettől. Isten megjelenik hatalommal és dicsőségesen, bejelenti az ítéletét, azt mondja Mózesnek: ők meghalnak, belőled nagy nép lesz. Mózes azonban ellenáll: „Nem, Uram. Nem azt akarom, hogy belőlem legyen nagy nép, hanem azt akarom, hogy könnyörülj meg ezen a népen!” Ez ugyanaz a Mózes, aki – mint két hete tárgyaltuk - a pusztában a hús hiánya miatt lázadó népre tekintve azt mondta Istennek: elegendem van belőlük! Ekkor sem azt kérte: öld meg őket, hanem azt mondta: nem bírom őket tovább vinni, ölj meg engem! Most pedig ott áll Isten előtt és közbenjár ezért a népért.

Imádságában kettős érveléssel kéri Isten kegyelmét számukra:

Az egyik dolog, amire apellál: „Nézd, Uram, a te dicsőségedet a népek között!” Hiszen az egész megváltás erre fut ki: hogy Isten dicsőségét, őt magát megismerje minden nép. Meglepő Mózes fogalmazása, mikor azt mondja: „Uram, hallották az egyiptomiak, hogy te hoztad ki őket, és elmondták másoknak is. Hallották, hogy te ott vagy a nép között, megjelentél, vezet-

ted Izraelt nappal felhőoszlopban, éjjel tűzoszlopban. Uram, ha te most lemészárolod őket a pusztában, akkor azt fogják mondani, hogy ezt azért tetted, mert nem voltál képes bevinni őket Kánaánba.”

A második dolog, amire apellál, még fontosabb: „Mutasd meg hatalmadat, ahogy megmondtad: az Úr türelme hosszú, szeretete nagy, megbocsátja a bűnt és a hitszegést. De nem hagyja egészen büntetés nélkül, hanem megbünteti az atyák vétkét a fiakban harmad- és negyed ízig.” Amire itt Mózes hivatkozik, az Istennek az Ószövetségben adott legszentebb, legmélyebb önkijelentése. Ezeket a szavakat egy hasonló helyzetben hallotta Mózes Istentől, amikor ő ugyanígy le akarta nullázni a népet egy éppen elkövetett szövetségtörés miatt. Ez az aranyborjú története. Mózes akkor is könyörög, azt kéri Istentől: „mutasd meg nekem, Uram, a te dicsőségedet, jelentsd ki nekem, hogy ki vagy te, jöjj velünk!” Isten erre azt mondja: „Elvonulok előtted és kijelentem neked a nevemet.” S ott mondja ezeket a szavakat Isten: „az Úr türelme hosszú, az Úr szeretete nagy, megbocsátja a bűnt, megbocsátja a hitszegést.” Isten itt a legmélyebb módon fed fel Mózesnek, hogy ki ő. S most Mózes odaáll Isten elé és erre hivatkozik: „Te mondtad. Ezt mondtad, hogy ez vagy. Bocsáss meg nekik a te nagy szeretetedből!” Mi történik ezután? Isten elsöpri ezt a kérést? Vagy félig enged neki? Nem, azt mondja: „Megbocsátok a te beszéded szerint.” Rátekint a közbenjáróra. Rátekint arra, aki közé és a nép közé állt. Rátekint az érveire, és azt mondja: „Megbocsátok. Nem pusztítom el őket. Nem veszítem el a szövetséget. Életben maradnak. Fennmarad a szövetségem evvel a néppel. Van jövőjük.” – Ez a kegyelem. Ez a bocsánat. Ez az örömhír. Ez az evangélium.

Mi történt itt?

Isten meggondolta magát? Azt mondta, hogy vége, ítélet következik – s aztán azt mondja, hogy megbocsát, mert a közbenjáró odaállt? Teljesen komolyan gondolta ezt az ítéletet? Amikor kimondta, még nem tudta, hogy később meg fog bocsátani? Mózes meggyőzte őt, és ő belátta, hogy tényleg túl kemény volt? Akkor nem mindenható, mindentudó? És ekkora felelőssége van az embernek? Megváltoztathatja a történelem menetét azzal, hogy hatással van Istenre?

Ha viszont Isten pontosan tudta, hogy meg fog bocsátani, akkor miért hirdetett ítéletet? Hogyan lehetne komolyan venni az ítéletet, ha végül kiderül, hogy ő úgyszemint gondolta komolyan? És ha Isten mindenható és mindent tud – akkor az embernek egyáltalán nincs felelőssége? Ki állhat oda elé közbenjáró imádsággal? Milyen hatásunk lehet rá?

Mi az igazság? Az igazság az, hogy ez a kettő csak a mi értelmünkben áll ilyen kibékíthetetlen ellentétben egymással. Isten mindenható. Pontosán tudja, mit cselekszik. És mivel szuverén Úr, ő azt cselekszik, amit akar. És mégis, ezzel együtt is az embernek van felelőssége, a közbenjáró imádságnak pedig van ereje. Ez felette van a mi emberi értelmünknek – mert Isten maga felette van annak. Jó megélnünk annak szépségét, hogy szövetséges népének vele való kapcsolata egy dinamikus, élő, személyes kapcsolat, amelyben imádkozhatunk, magasztalhatjuk őt, a mindenható Urat, aki mindent tud, mindent kézben tart- és mi mégis elé állhatunk, könyöröghetünk, kérhetjük tőle, hogy változzanak meg a dolgok, sőt felelősségünk is tenni ezt.

Gondoljunk bele Mózesnek, mint közbenjárónak a szerepébe! Az egész ügy súlya, az egész nép terhe a vállán van. Belép a részbe Isten ítélete és a nép közé. Isten felajánl neki egy cserét: a népet elveszítem, te pedig élsz és nagy néppé leszel. De Mózes ezt nem fogadja el. Nem különül el népe bűnétől, hanem magára veszi a terhüket és beviszi Isten elé – eredően az ő Istennel való különleges, személyes kapcsolatából. Mint közbenjáró, latba veti az ő kapcsolata a nép érdekében Isten előtt.

Lehetetlen dolog nem meglátni ebben az egyetlen igaz és tökéletes közbenjárót Isten és ember között: Jézust, aki ugyanezt teszi, odaáll Isten és a nép közé.

Mózes arra apellál, amit Istentől hallott, ami Isten legszentebb önkijelentése, hogy az Úr türelmes, késedelmes a haragra, megbocsátja a bűnt. Mózes ismeri a legmélyebb isteni kijelentést – Jézus pedig maga a kijelentés. Ő maga az, akiben Isten testet öltve közénk jött, akiben az Atya kijelenti az ő szívét.

Mózes azt kockáztatja, amikor Isten elé áll, hogy ha Isten beteljesíti az ítéletet a népen, akivel ő mint közbenjáró közösséget vállalt: a néppel együtt ő is elpusztulhat. Jézus bizonyosan tudja, hogy Isten beteljesíti rajta, mint közbenjárón az igazságos ítéletet, és el kell pusztulnia, hogy a nép, akivel közösséget vállalt, és akiért közbenjár, élhessen. Hogy Isten ma azt mondhasssa mindenkinek: megbocsátok neked a te beszéded szerint.

Milyen ez az Isten? Bosszúálló? Kemény?

Ha te nem tudod elfogadni, hogy Isten igazsága azt jelenti, hogy kimondja felettünk a jogos ítéletet, akkor soha nem tudsz közel kerülni Jézushoz, aki ezt a jogos ítéletet, mint közbenjáró elhordozza a kereszthalálban. Ha azt mondd, hogy az Ószövetség Istene bosszúálló, kemény, szigorú Isten, de neked egy másik kell, aki kegyelmes, szerető, elfogadó, toleráns, kedves – soha nem fogsz Jézus Krisztusnak, Istennek a közelségébe, jelenlétébe kerülni. Mert az ítélet ismerete nélkül a kegyelem súlytalan. Vagy megérted, hogy Jézus érted halt meg, helyetted hordozta el Isten büntetését, igazságát; és ezt meglátva és elismerve nagyon közel kerülsz hozzá, átéled, hogy mit jelent, hogy Isten mindent (mindent!) megbocsát - vagy ha ezzel így nem mersz szembesülni, akkor Jézusból számodra csak annyi marad, hogy mindent fantasztikusan csinált, megpróbálhatsz te is olyan áldozatos és jó lenni, úgy szeretni, mint Jézus. De ennek semmi értelme nincs. Nem fog menni.

3. Gyakorlati kérdések

A bocsánat teljes.

A ma tárgyalt történet a legtöbb bibliaolvasó keresztény számára ambivalens. Sőt első olvasatra rosszabb is, mint ambivalens (bosszúállónak, keménynek találjuk benne Istent.) Mégis, szeretném, ha most a végén ezen ambivalenciák fényében ránéznénk Isten döntésére, cselekvésére. Isten megbocsát, de önmagára esküszik, hogy a nép, amely megvetette őt, nem fogja meglátni Kánaán földjét. Megértem, hogy ott feszül bennetek a kérdés: akkor milyen bocsánat ez? Miért nem teljes a bocsánat? Pedig a bocsánat teljes. Isten meghirdette, hogy ki fogja irtani ezt a népet, azután mégis könyörül, azt mondja: nem teszem, megmaradnak, élni fognak. Megtartom a szövetséget is, és a gyermekeiket beviszem az ígéret földjére. Ez Isten bocsánata. De akkor miért bünteti őket negyven év pusztai vándorlással?

A magyarázat részben az, hogy ez a kérdés a mi individualista szemléletünkéből fakad. A Biblia, mind az Ó-, mind az Újszövetség Isten népéről beszél: népben, közösségben gondolkodik, ahol a generációk összekapcsolódnak; ahol fontos, kik voltak az őseink és ahol az utánunk jövő nemzedék az élet folytatását jelenti. Mi pedig, az egész nyugati világ, egyénekben gondolkodunk. Csak magunkat látjuk. Annyira egyénileg élünk meg mindent, az Istennel való kapcsolatunkat is: csak ő meg én, én meg ő. Megbocsátóttál – akkor miért kell itt meghalnom a pusztában? Akkor miért nem viszel be? Az, hogy a nép, a közösség, a törzs fennmarad, nekünk kevésbé jelent bármit is. De látnunk kell, hogy ez nem így volt Izraelben akkor, és nem

így van a világ számos társadalmában ma sem. Izrael, ha a történetben ezen a ponton megtért volna – később majd látjuk, hogy nem tette, de ha megtette volna, - kultúrájából, közösségi gondolkodásából adódóan azt mondhatta volna mély hálával a szívében Istennek: köszönöm, hogy megbocsátottál, köszönöm, hogy élünk, és köszönöm, hogy a gyermekeinkben be fogunk menni Kánaánba. A közösség továbbélése teljes mértékben Isten kegyelmének és megbocsátásának a jele.

Másrészt: ha Isten bevitte volna ezt a generációt az ígéret földjére, vajon működött volna velük a szövetség? A válasz az, hogy nem. Az előbb már utaltam rá: nem tért meg a nép, a szíve semmit sem változott, teljesen érintetlen maradt. Nézzük ugyanis a történet folytatását! Isten azt mondja: életben maradtok, de itt maradtok a pusztában. S erre mit mond a nép? Nem úgy lesz, nem fogunk negyven évig vándorolni. Akik eddig rettegtek és féltek, most hirtelen nagy bátorságra kapnak, s nyomban neki is akarnak indulni, elfoglalni, bevenni Kánaánt. Vétkezünk ugyan, túl is vagyunk egy ítéleten és egy kegyelmen, de nem csendesedünk meg efelett, hanem akkor most gyerünk, menjünk fel a hegyre! Hiába inti őket Mózes, hogy ezzel most megint éppen az ellenkezőjét akarják tenni annak, amit Isten mondott. Arra is hiába figyelmezteti őket, hogy Isten nem fog velük menni ebbe az ütközetbe, nem fogja oltalmazni, áldani őket. Ők mennek – és belepusztulnak.

Egy bibliamagyarázó így fogalmazott ezzel kapcsolatban: „amit kitartó bolondsággal úgy vélték, hogy isteni szándék, az végül az emberi felelőtlenség eredménye lett.” Tényleg a pusztában haltak meg. De nem azért, mert Isten ezzel a szándékkal hozta volna őket ide – ahogyan vádolták őt, hanem azért, mert a keményszívűségüknek és önfejűségüknek ez lett a következménye.

Nehéz üzenet ez, de van, hogy túl késő. Ennek a generációnak az ideje már lejárt. A kegyelem nem járt le: Isten a meghirdetett ítéletet elfordította róluk. De annak a lehetősége, hogy bemmenjenek a földre, részesüljenek az ígéretekben és Istennel közösségben teljes életet éljék – elvétetett. Bízhatunk és kell is bízunk Isten kegyelmében és bocsánatában, ami bármikor bármennyig megadatik - de vannak dolgok, amelyek az idővel elvesznek a számunkra. S ezért nem mindegy, hogy ma történik-e meg az Istenhez fordulás, a bocsánatkérés, a valamiből való kilépés - vagy pedig várunk még egy napot, egy hónapot, egy évet, öt évet, tíz évet. Lehet, hogy mire felkelsz a halogatásból, lezárulnak a kapuk, visszafordíthatatlanná lesznek az események.

A bocsánat teljes, de a bűnnek következményei vannak.

Az istentiszteleten, az igehirdetésen, az úrvacsorában, amikor a gyülekezet Isten előtt van együtt, akkor világos, kristálytisztá az Isten kegyelme, szabadítása és bocsánata. De amikor a mindennapi élet harcait éljük, akkor olyan könnyen elhomályosodik a kép. Miért? Azért, mert ha nem tudod, hogy a megbocsátott bűnnek is vannak olyan következményei, amivel együtt kell élni, és ez sokszor nehéz; akkor nagyon könnyen oda fogsz jutni, hogy visszafele olvasol. A tapasztalt nehézségekből visszafele gondolkodva felmerül benned a kétely: lehet, hogy Isten mégsem bocsátott meg nekem teljesen?

Ha valaki anyagi tisztátalanságokban, hazugságokban vesz részt, és egy ponton rászakad ennek a terhe, bűnné lesz a számára, világosságra jön vele, bocsánatot kér Istentől – Isten bocsánata teljes és valóságos. Nem egy ember tett már hitvallást erről. De hogy az elkövetett anyagi visszaélések következményeit hordozni kell, akár a családnak is - az nem arról szól, hogy Isten nem bocsátott meg teljesen és tökéletesen, hanem arról, hogy a bűnnek következ-

ményei vannak. Nagyon gyakran beszélgetek emberekkel, akiket válás, házasságtörés, vagy mindkettő terhel - mélyen hiszem, hogy Isten bocsánata és kegyelme erre nézve is teljes és tökéletes. Mégis, az ily módon összekuszált, szétzilált élet a tökéletes és teljes bocsánat birtokában sem lesz mentes nehézségektől és küzdelmektől. Fontos, hogy ha ezekkel szembesülsz, ne a bocsánat valósága kérdőjeleződjön meg benned! S lehet, hogy nem a hűtlen, a sértő fél vagy ebben a történetben, hanem elszenvetted mindezt, akár a házasságban, akár anyagi dolgokban: becsaptak, megloptak, hűtlenné lettek hozzád. Átéled mindezt, megbocsátasz, Isten előtt vagy, és mégis, a következményekkel együtt kell élned. Ilyenkor még fájdalmasabban merülhet fel a kérdés: mégse teljes Isten bocsánata? De igen!

Miről beszél mindez? Arról, hogy a bűn nem Isten és az én dolgom kizárólag. Az én bűnöm nem csak az ő meg az én ügyem. A bűn közösségi jellegű. Az egész emberi társadalom ilyen értelemben összekötött. Családon belül különösen igaz ez. A bűn hatással van a gyermekeinkre, a házastársunkra, a kollégáinkra – nem egyéni ügy. A felolvasott történetben Isten ígéretet tesz: a gyermekeket beviszem az ígéret földjére – de amíg ez meglesz, addig nekik is vándorolni kell. Az előttük járó nemzedék bűne keményen hatással van az életükre. Mégis az utolsó szó a történetben a kegyelem szava: beviszem őket, lesz élet. Isten gazdag a bocsánatban, a szeretetben és a hűségben. Megtartja szövetségét.

Ha Krisztusban vagy, benne Isten népében, adj hálát ezért a szövetségért, lásd, hogy ez micsoda érték, micsoda ajándék! Ha pedig nem vagy még ott, tudd, hogy Isten ezt a lehetőséget nyitotta tette: ma is vár, ma is hív a vele való közösségbe minket.

Másrészt, ha Isten ma valamiben figyelmeztetett és megítélt, ha már rég itt lenne az ideje, hogy bocsánatot kérj, és felhagyj azzal, amiben hazugságban, hamisságban vagy hűtlenségben jársz, akkor hozd azt Isten elé és nagyon komolyan valld meg, mondd el neki, kérj bocsánatot és kérd az ő erejét! Mert a bűnnek következményei vannak.

Harmadszor pedig, ha keserűség, szomorúság, neheztelés van benned, mert valami nehéz dologgal, egy megbocsátott bűn nehéz következményeivel együtt élsz, és visszafele olvasva attól félsz, talán nem volt teljes Isten bocsánata, kegyelme, nem fogadott el téged teljesen - akkor lásd meg, hogy de igen! Krisztusban teljesen megbocsátott, teljes a kegyelme, és teljesen elfogadott téged. Veled van ezekben a küzdelmekben, ő a te segítőd, ő az, aki hordoz és vezet téged.

Amen